

THALARION

Mnohí došli do Thalarionu, Mesta tisíc zázrakov, no nikto sa nevrátil. Potulujú sa tam len démoni a šialené stvorenia, ktoré už nie sú ľuďmi, a ulice sa belejú nepochovanými kostami tých, ktorí sa odvážili pozrieť na prizrak Lathiho, vládcu mesta.

Howard Philips Lovecraft, The White Ship, 1919

Keď som pred časom v predajniach hudobných nosičov v Kodani narazil na CD disky topolčianskej kapely THALARION, neuveriteľne ma to potešilo a zahorel som patričnou hrdosťou na svojich slovenských rodákov. Ich výtvory stáli v jednom regáli s veličinami svetovej metalovej scény, na mieste, ktoré im určite patrí. Po návrate domov ma ale schladilo smutné poznanie, že u nás sú tieto CD disky bežnými cestami prakticky nezohľaditeľné. Pre toho, kto nie je v priamom napojení na hudobný underground, je THALARION vlastne neznámym pojmom. A to je škoda. Onedlho to bude 15 rokov, čo títo slovenskí metaloví mohykáni vzali do rúk nástroje a nacvičili prvé skladby. Za tú dobu stihli nahráť 5 demo-nahrávok, 4 regulárne CD albumy a odohrať nespočet koncertov doma i v zahraničí. Najvyšší čas si ich aspoň zbežne priblížiť...

Tvorba THALARION sa už od počiatkov pohybuje v temnejších a extrémnejších končinách metalového sveta. Ich prvé demo nahrávky – *Black Raven* (1991), *Best Art* (1993) a *Behind the Door of Sorrow* (1994) – sa niesli v duchu technického trash/death-metalu a aj keď neoplyvali nijakou nadpriemernou originalitou, presvedčili vyspelou hráčskou technikou i citom pre zaujímavú kompozíciu. Vtedy sa však THALARION ešte iba hľadali. Ozajstný rozruch na scéne spôsobili až ich ďalšie nahrávky – *Towards the Obscure Slumberland* (1996) a *Dominion Unfound* (1996). V snahe definitívne sa odlíšiť a presadiť, začala topolčianska kapela pridávať do svojej muziky čoraz viac melodických a folklórnych elementov, až napokon strhla kormidlo takmer výhradne doom-metalovým smerom. Nahrávky zaujali tých správnych ľudí a kapele zabezpečili zmluvu s dánskym vydavateľstvom Mighty Music.

Prvý album THALARION *Tales of the Woods... Thus Was Written* (1998) považujem osobne za najlepšiu nahrávku, akú kedy títo muzikanti vyprodukovali. Od prvého do posledného tónu priam hýri skvelými nápadmi a je do dnes v mnohých smeroch novátorská a veľmi

osobitá. Štýlovo je ťažko zaraditeľná (snáď môže poslucháčovi vzdialene pripomenúť staršie albumy MOONSPELL alebo PARADISE LOST). Od zbytku svetovej doomovej produkcie ju však výrazne odlišujú neprehliadnuteľné slovanské prvky – slovanskou melodikou, harmóniami a rytmikou počnúc, slovanskou pohanskou tematikou v textoch končiac. THALARION sa na tomto albume akýmsi tajomným spôsobom podarilo zachytiť jedinečný duch starobylej histórie podkarpatských národov. A ten vás ovanie aj bez toho, aby ste sa sústredili na melancholickú lyriku, raz oplakávajúcu, inokedy invokujúcu Perúna, Velesa, Ladu, Živu a ostatných bohov a divy našich predkov.

Ďalšie dva albumy kapely – *Four Elements Mysteryum* (2000) a *Tunes of Despondency* (2001) sa hudobne do istej miery stále pohybujú v duchu debutu, no zároveň znova posúvajú muziku

THALARION o niečo ďalej. Stabilizovaná zostava – Juraj a Peter Schlosserovci (gitara a bicie), Peter Bartakovič (basa), Juraj Grežďo (spev a klávesy) a Nela Horvathová (spev) – akoby našla svoju definitívnu tvár v pochmúrnych vodách pomalého doom-metalu, postaveného na jednoduchých a chytľavých melódiách a relatívne prístupného i pre širšie publikum. Jurajov chraptivý mormur i démonický škrekot ustúpili do pozadia, aby prenechali viac priestoru Nelinmu čistému spevu, čo sa samozrejme odráža na celkovom zjemnení a atmosfére muziky, ktorá miestami nadobúda podobu porovnateľnú napríklad so staršou tvorbou holandských THE GATHERING. Staroslovanský duch sa však nevytratil. Verše oslavujúce mytologické postavy a tatranské končiare i citácie zo starobylých rituálnych básní ostali nedielnou súčasťou textov zoskupenia. Pomaly sa však objavujú aj inšpirácie z iných zdrojov – tentoraz literárnych. Okrem pasáže z Eugena Onegina od A. S. Puškina napríklad aj zopár veršikov o Prastarých z diela Howarda Philipsa Lovecrafta, čo THALARION spravilo zaujímavými i pre našu rubriku.

Zatiaľ posledný album kapely – *Hellium* (2004) je fantastikou prešpikovaný asi najvíc

zo všetkých. Už keď ho uchopíte do ruky, zistíte, že z každej strany bookletu (dokonca i z potlačce CD) na vás žmurká znak R'lyeh. A keď sa začítate do zasnených textov, objavíte cestu k bájnemu Sarnathu, do zasneženej Cimmerie i do mnohých ďalších svetov. Ale posun od staroslovanskej mytológie k H. P. Lovecraftovi, C. A. Smithovi, R. E. Howardovi a E. A. Poemu nie je jediná zmena, ktorá na poslucháča na Hellium čaká. Na obale sa objavila aj ďalšia nová značka – značka vydavateľa. Po vypršaní zmluvy s Dánni prevzal THALARION pod ochranné krídla mladý domáci label Forensick Music, čo prinieslo (ak už nič iné) minimálne zlepšenie distribúcie novinky na slovenskom trhu. No najvýraznejšou zmenou prešla samotná muzika. Démoni z Lovecraftovho bájneho mesta pritvrdili. Z hudby dnešného THALARIONu v prvom rade vymizli klávesy i ženský spev. Pre jedných možno sklamanie, pre druhých možno príjemné osvieženie – THALARION každopádne znova vybočili zo zabehaných kolají. Muzike zasa dominujú gitarové riffy šľapajúce v rezkom dvojkopákovom tempe, ako tomu bolo kedysi v začiatkoch. Melodika sa však nevytratila. Ostala hlavnou devízou kapely, ktorej tvorbu dnes väčšina recenzentov prirovnáva ku klasickej švédskej melodickéj death-metalovej škole na čele s DARK TRANQUILITY alebo DISMEMBER.

A aká bude budúcnosť kapely? Ťažko povedať. Pred nahrávaním Hellium posilnil zostavu THALARIONu nový gitarista Michal Zaťko a kapela ešte donedávna aktívne koncertovala po celom Slovensku. No pred pár mesiacmi jej rady definitívne opustil spevák Juraj a bubeníka Petra momentálne naplno zamestnáva angažmán v TUBLATANKE. Snáď to však po tých dlhých rokoch nevzdajú a nezabalia...

Menšinové žánre si na našom trhu stále iba hľadajú miesto. Slovenskí autori fantastiky vydávajú svoje knihy v českých vydavateľstvách, slovenskí rockoví hudobníci svoje nosiče v západoeurópskych labeloch, a tak podobne, pretože u nás o nich proste nie je záujem. A problém pritom nie je v kvalite toho, čo produkujú. Slováci sa proste musia naučiť veriť sami v seba. Sú len dve cesty. Buď sa spamätajú mamutie spoločnosti a popri vydávaní „zaručených mien“, „rýchlokvasných hviezdíček“ a „zahraničnej kvality“ dajú priestor aj menej komerčným domácim umelcom, alebo veci preberú do rúk odvážne nezávislé firmičky (ako Forensick Music) a poriadne im to naložia. Ja im držím palce!

Dušan „Duke“ Fabian